

A népegészségügy világszerte felértékelődik Beszélgetés Dr. Szentés Tamás országos tisztifőorvosi feladatokért felelős helyettes államtitkárral

Public health will become more significant worldwide
Interview with Tamás Szentés Deputy Secretary for Public Health

doi: 10.24365/ef.v58i3.194

Hogyan foglalná össze az olvasóknak az Országos Tisztifőorvosi Feladatokért Felelős Helyettes Államtitkárság és az EMMI-n kívül maradt háttérintézmények jelenlegi feladatait? Milyen új kihívásokkal néz szembe helyettes államtitkárként?

Érdemben a feladatok azonosak maradtak a korábbiakkal, csak átrendeződtek. Régebben az Országos Tisztifőorvosi Hivatal középírányítóként igazgatta az alá tartozó háttérintézményeket: az Országos Közegészségügyi Központot, az Országos Epidemiológiai Központot, a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézetet, illetve 2016. december 31-ig az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézetet. Az utóbbi beolvadt az Állami Egészségügyi Ellátó Központba, a másik három intézményt tekintve pedig úgy alakultak a feladatok, hogy a tisztifőorvosi feladatrendszer, valamint a szakértői, hatósági és módszertani feladatok a helyettes államtitkárságra, míg az egészségügyi szolgáltatások a „kint maradó” háttérintézménybe, az Országos Közegészségügyi Intézetbe kerültek. Ezen túlmenően a helyettes államtitkárság feladataihoz kapcsolódó fejlesztési feladatokat is az Országos Közegészségügyi Intézet látja el, tehát végzi a feladatrendszerhez kapcsolódó projektek fenntartását, illetve az új projektek megvalósítását. Ilyen értelemben tehát a népegészségügyi fejlesztési feladatok is itt összpontosulnak.

Hogyan változott a népegészségügy hazai helyzete a háttérteret adó intézményrendszer átalakulásával? Az új szervezeti struktúrában hol lesz a népegészségügyi programok elméleti-módszertani megalapozását végző humán erőforrás?

Erre már részben válaszoltam, tehát a módszertani feladatok a helyettes államtitkárságra kerültek, de olyan értelemben, hogy ezek jelentős részben kapcsolódtak az elmúlt időszak projektjeihez. A projektfenntartási feladatok az Országos Közegészségügyi Intézethez tartoznak, ahol működik egy projektfenntartási és népegészségügyi módszertani igazgatóság, valamint az új módszertani fejlesztések az Országos Közegészségügyi Intézet által végrehajtott projektek keretében valósulnak meg. Így az 1.8.1-es projekt a komplex népegészségügyi szűrésekről szól, amelyeknek gerincét a vastagbél-szűrés országos kiterjesztése adja, továbbá az 1.8.0-s projekt, amelynek négy pillére van: alapellátási, népegészségügyi, közegészségügyi és betegbiztonsági pillére. Ezeknek a komplex programoknak a megvalósítása képviseli a népegészségügyi feladatokat.

[Az Egészségfejlesztés folyóirat gyakran jelentet meg olyan írásokat, amelyek a népegészségügy és az egészségfejlesztés korszerű elméletét tárgyalják. Ehhez kapcsolódóan szerkesztőségünk szívesen adna fórumot a népegészségügyi programok szakmai vitáinak. Ön milyen lehetőséget lát erre?](#)

Úgy gondolom, hogy a népegészségügy fejlesztése elemi kérdés, de nemcsak Magyarországon, hanem alapvetően az összes fejlett ipari országban, ugyanis elengedhetetlen hogy a lakosság epidemiológiai viszonyaiba be tudjunk avatkozni. Látható, hogy amennyiben nem tudunk érdemben beavatkozni, nem tudunk hatni a lakosság egészségi állapotára, akkor a jelenlegi egészségügyi rendszerek fenntart-

hatatlanokká válnak. Ugyanis olyan mértékben nő a lakosság egészségügyi szolgáltatások iránti szüksége, illetve olyan gyorsan fejlődik az egészségügyi technológia, hogy a kettő együttes hatásának a következményeként robbanásszerűen nőnek az egészségügyi rendszerek fenntartási költségei, és ez a folyamat csak úgy fékezhető, csökkenthető vagy tartható szinten, ha a megbetegedési viszonyokat ténylegesen befolyásolni tudjuk. Ezt pedig csak népegészségügyi eszközökkel lehet elérni, tehát a népegészségügy felértékelődő területe lesz az egészségügynek, és én úgy gondolom, hogy ennek mindenképp megfelelő teret kell adni a jövőben. Természetesen ennek eszköze, terepe lehet a megfelelő szakirodalmat felölelő folyóirat.

[Hogyan lehetne ön szerint hosszú távon megtartani és elismert tudományos lappá fejleszteni az Egészségfejlesztés folyóiratot?](#)

Alapvetően a folyóirat fejlesztésének jövőjét az határozza meg, hogy milyen népegészségügyi tevékenységet tudunk felmutatni, és milyen súlya lesz ennek a tevékenységnek. Korábban is elmondtam, hogy bízom a kedvező eredményben, és szükség-szerűnek is tartom a népegészségügy fejlesztését,

ami magában foglalja azt is, hogy nagyobb teret kapjon az ágazaton belül. Mindebből fakadóan a területhez kapcsolódó tudományos munkák gyarapodására is számítani lehet, és az azokat bemutató folyóiratoknak is fontos szerep jut. Nyilván vannak olyan eszközök, amelyekkel a folyóirat minősége, ismertsége, olvasottsága fejleszthető, de ezekben a kérdésekben a szerkesztőség szakértelmére hagyatkozom.

[Lát-e arra lehetőséget, hogy tavasszal az EMMI-hez került lap új arculatot kapjon, illetve nyomtatott formában is megjelenjen?](#)

Már a szervezeti átalakulás előtt is felmerült, hogy az Országos Tisztifőorvosi Hivatal és háttérintézményei feladatrendszeréhez kapcsolódó, tekintélyes múltú folyóiratok egy egységes szemlélet, koncepció szerint újragondolásra kerüljenek. Ezeknek a széles körben terjesztett tudományos szakmai tartalmaknak színvonalas fórumot kell biztosítani. Jelenleg ebben a fázisban vagyunk; a szükséges lépések körvonalazódnak, és döntések ugyan még nem születtek meg, de véleményem szerint a közeljövőben ezekre is sor kerül.